

Ministerie van OCW
T.a.v. demissionair Minister Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Van: Raad van Twaalf
Aukje.bolle@kunstgebouw.nl

Cc: MBO-raad
Dhr. Frank Bluiminck

betreft: zorg over de verschraving van de burgerschapsopdracht

Rijswijk, 12 juli 2023

Geachte heer Dijkgraaf,

Sinds de start van de burgerschapsagenda in 2017 hebben de MBO-scholen in Nederland op eigen wijze invulling gegeven aan de vier dimensies van het burgerschapsonderwijs. De sociaal-maatschappelijke dimensie van burgerschapsvorming gaf nieuwe impulsen aan de samenwerking van MBO-scholen met de cultuursector.

Waar anders dan in een culturele ontmoeting leren jongeren om te gaan met verschillen en mensen die anders denken? Leren jongeren te reflecteren, via de verbeelding, op hun eigen leven en dat van anderen, uitgaande van hun eigen cultuur.

Juist deze logische verbinding tussen cultuuronderwijs en burgerschapsonderwijs draagt bij aan het vermogen van leerlingen om met een open blik en verbeeldingskracht betekenis te geven aan de samenleving. Het culturele vermogen om te verbinden vanuit verschillen is met de huidige maatschappelijke polarisatie belangrijker is dan ooit.

In het advies van de Expertgroep Burgerschap "Burgerschapsonderwijs in een veranderende samenleving" d.d. 1 juni 2023 is sprake van een verenging van de burgerschapsopdracht, waarbij de focus ligt op de kennis die nodig is om mee te kunnen doen in onze democratische rechtstaat (de politieke dimensie).

Deze smalle invulling van de opdracht baart ons zorgen. Het lijkt alsof de kwalificatie-eisen burgerschap erop gericht zijn onze jongeren 'op te voeden', terwijl het er toch om zou moeten gaan jongeren in het onderwijs te leren om zelf kritisch na te denken en juist nieuwsgierig te worden naar andersdenkenden.

Uw eigen suggestie, in uw brief aan de Tweede Kamer van 1 juli 2022, om de MBO-kaart te gebruiken voor betekenisvol burgerschapsonderwijs, ondersteunt deze bredere doelstelling.

Burgerschapsonderwijs heeft haar eigen doelen, net als het cultuuronderwijs die heeft. Laat er geen twijfel over bestaan dat er verschillen zijn. We hopen echter wel dat u de MBO-scholen uitdaagt om de kruisbestuiving tussen vormen van onderwijs zelf vorm te blijven geven en dat u in de kwalificatie-eisen burgerschap meer ruimte biedt aan de prikkelende en emanciperende werking van de kunsten.

Hartelijke groet,

Alex van Zijl, *Kubus (Flevoland)*

Astrid Honing, *Plein C (Noord-Holland)*

Barbara Wittenbol, *Kunst Centraal (Utrecht)*

Douwe Zeldenrust, *Keunstwurk (Friesland)*

Henri Swinkels, *Kunstloc Brabant (Brabant)*

Leo Adriaanse, *Cultuurkwadraat (Zeeland)*

Pim Luiten, *Vrijdag (Groningen), penningmeester*

Ruud van Eeten, *Huis voor de Kunsten Limburg (Limburg)*

Ester van de Haar, *Cultuur Oost (Gelderland)*

Wout Ligterink, *Rijnbrink (Overijssel)*

Aukje Bolle, *Kunstgebouw (Zuid-Holland), secretaris*

Marieke Vegt, *Kunst&Cultuur (Drenthe en Groningen), voorzitter*